

ทุนกับการแต่งงาน Capital and Marriage

รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข *

บทคัดย่อ

พิธีแต่งงานเป็นพิธีกรรมอันหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงการที่คนสองคนตกลงที่จะใช้ชีวิตร่วมกัน รวมทั้งความรักและความใส่ใจที่มีต่อกัน แต่ในความเป็นจริง การแต่งงานอาจเป็นยุทธศาสตร์และเกมที่มีสถานะทางสังคมและมีตำแหน่งในสนามจำเป็นต้องเล่น จึงเกิดการแต่งงานระหว่างผู้ที่มีสถานะทางสังคม เช่น โดดเด่นไม่ต่างกัน โดยอาจอยู่ในสนามเดียวกันหรือต่างสนามกันก็ได้ ในกรณีที่อยู่สนามเดียวกัน เช่น เป็นเศรษฐีหรือผู้ที่มีความมั่งคั่ง ก็จะทำให้ทุนทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น หรือต่างสนามที่จะทำให้คู่สมรสได้เพิ่มทุนและเสริมทุนที่ตนเองไม่มีหรือมีน้อยจากสนามของคู่สมรส ขณะเดียวกันก็มีตำแหน่งในอีกสนาม ซึ่งเป็นสนามของคู่สมรสได้อย่างชอบธรรม การแต่งงานในลักษณะนี้ไม่ได้เพิ่งเกิดขึ้นในปัจจุบัน แต่เกิดขึ้นมานานตั้งแต่สมัยอยุธยา ยุทธศาสตร์การแต่งงานในลักษณะนี้ จึงกลายเป็นสิ่งที่ผู้เล่นอยู่ในสนามกระทำกันอย่างเป็นปกติ ลักษณะงานที่ยิ่งใหญ่มากขึ้นในปัจจุบัน คือสิ่งสะท้อนถึงความรุนแรงเชิงสัญลักษณ์ของความเป็นชนชั้นและการรักษาความโดดเด่นของการมีสถานะในสนามและชนชั้นของตนเอง

คำสำคัญ : ทุน, การแต่งงาน, ยุทธศาสตร์

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Abstract

Wedding ceremony is a ritual that demonstrates the decision of two people who commit to live together including their love and cherish. In the fact that marriage can be a strategy and game which those with social status and position in the field need to play. Thus, there have had marriage between people who hold the outstanding social status either in the same field or in the different field. In case of in the same field, such as the marriage between the millionaires the economic capital will be increased. In case of different field, the couple who came from different fields, they can expand and strengthen their capital which they have none or less, besides they have legitimacy to have a position in another field. Marriage in this manner is not just happening in the present, it happened a long time since Ayutthaya period. Strategic marriage in this way becomes what the players do as normal. The greater ceremony today is a reflection of the symbolic violence of class and the maintaining dominant status in the field and class.

Keywords : Capital, Marriage, Strategy

บทนำ

การผลิตซ้ำทางสังคมถือเป็นแบบแผนทางวัฒนธรรมของสังคม ขณะเดียวกันก็เป็นรูปแบบเชิงสถาบันเพื่อการธำรงรักษาโครงสร้างสังคมและชนชั้นสังคมเอาไว้ และการผลิตซ้ำทางสังคมด้วยการแต่งงานถือเป็นยุทธวิธีหนึ่งในการรักษาทุนของครอบครัวเอาไว้ และเป็นวิธีการที่ครอบครัวจะแน่ใจว่าทุนที่ครอบครัวและบรรพบุรุษได้ร่วมกันสร้างและสั่งสมมาจะยังอยู่และมีศักยภาพในการดึงออกมาใช้ได้ทุกเมื่อ และโดยปกติแล้ว การแต่งงานจะไม่เพียงรักษาทุน แต่ยังเป็นการเพิ่มทุนทุนไปด้วย โดยการเพิ่มทุนอาจเป็นการเพิ่มทุนชนิดเดียวกันเพื่อให้ครอบครัวของทั้งสองฝ่ายมีอำนาจเชิงสัญลักษณ์มากขึ้นในการสร้างการ

ครอบงำพื้นที่และตำแหน่งในสนาม หรือเพิ่มทุนที่ตนเองขาดแคลนหรือมีน้อยก็ได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการขยายตำแหน่งและพื้นที่ของครอบครัวไปยังสนามอื่น ๆ

การแต่งงานถือเป็นพิธีการหนึ่งในชีวิต ซึ่งลักษณะของพิธีการนี้จะมีความแตกต่างกันตามแต่ละชุมชน สังคม วัฒนธรรม รวมถึงกลุ่มชาติพันธุ์ อย่างไรก็ตาม ลักษณะของพิธีการไม่ได้ขึ้นอยู่กับธรรมเนียมประเพณีที่นับถือกันมาแต่เพียงเท่านั้น หากแต่ยังเกี่ยวข้องกับศักยภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการให้ความสำคัญกับพิธีการของแต่ละครอบครัวด้วย กล่าวคือ หากครอบครัวใดมีสถานภาพทางเศรษฐกิจ การเมือง และหรือสังคมที่จัดได้ว่าอยู่ในระดับที่สูงและหรือมีหน้ามีตาในสนามหรือในพื้นที่ทางสังคม และให้ความสำคัญกับงานแต่งงานในฐานะของพิธีกรรมหนึ่งในการบอกกล่าวและแสดงศักยภาพของทุนที่ตนเองครอบครอง หรือต้องการให้สังคมรับรู้ถึงการร่วมและหรือเพิ่มทุนระหว่างสองครอบครัว ลักษณะของการจัดงานก็จะมีรายละเอียดและขนาดของงานที่มากกว่าและใหญ่กว่าคนที่มีความฐานะทางเศรษฐกิจ การเมือง และหรือสังคมด้อยกว่า และคนที่ให้ความสำคัญกับพิธีกรรมนี้น้อยกว่า นอกจากนี้การแต่งงานจะเกี่ยวข้องกับครอบครัวแล้ว ยังเกี่ยวข้องกับคู่สมรสหรือป่่าสาวด้วยว่าให้ความสำคัญกับพิธีการแต่งงานในฐานะที่เป็นครั้งหนึ่งในชีวิตมากน้อยเพียงใด

ทุนกับยุทธศาสตร์

การแต่งงานถือเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการผลิตซ้ำชนชั้นของปีแอร์ บูร์ดิเยอ ซึ่งการผลิตซ้ำชนชั้นมีความเกี่ยวข้องกับหลากหลายมโนทัศน์เช่น ทุน (Class) ยุทธศาสตร์ (Strategy) สนาม (Field) ตำแหน่ง (Position) พื้นที่ทางสังคม (Social Space) การผลิตซ้ำ (Reproduction) การครอบงำ (Domination) ความรุนแรงเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Violence) การต่อสู้เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Struggle) สำหรับในบทความนี้ขอนำเสนอเพียงแค่ทุนและยุทธศาสตร์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์การแต่งงานในฐานะที่เป็นพิธีกรรมของชนชั้นและในฐานะยุทธศาสตร์ในการเพิ่มทุนและเสริมสร้างทุนระหว่างสองครอบครัวหรือของคู่ป่่าสาว

ปีแอร์ บูร์ดิเยอ (Pierre Bourdieu) นักสังคมวิทยาชาวฝรั่งเศส กล่าวว่า หากจะพิจารณาทุนซึ่งเป็นคำที่ถูกใช้มากในสำนักมาร์กซิสต์ ทุนจะหมายถึงทุนทางเศรษฐกิจที่เป็นวัตถุ แต่บูร์ดิเยอ ได้ขยายความคำว่าทุนให้กว้างและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภทอย่างกว้าง ๆ คือ ทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคม และทุนสัญลักษณ์ กล่าวคือ (รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข, 2557, หน้า 36-41)

ทุนทางเศรษฐกิจ (Economic Capital) หมายความถึง เงิน รวมทั้งทรัพย์สินอื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปของวัตถุ เช่น การถือครองหุ้น หรืออาจอยู่ในรูปของสิทธิในทรัพย์สิน

ทุนทางวัฒนธรรม (Cultural Capital) แบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบ คือ ทุนที่รวมอยู่ในฮาบิตัส คือ อยู่ในรูปของแนวกริยาของร่างกายและจิตใจ มักปรากฏในรูปของวัฒนธรรม รวมทั้งอาจดำรงอยู่ในชนชั้นดังที่เรียกว่า Class Habitus ทุนที่อยู่ในรูปของวัตถุ เช่น รูปภาพ งานเขียน รวมทั้งการแสดงออกผ่านวัตถุ เช่น ภาพเขียน งานปั้น งานแกะสลัก หรืออยู่ในรูปของของสะสม เช่น นาฬิกา พระเครื่อง ภาพวาด และทุนที่อยู่ในรูปของสถาบัน ซึ่งจะเป็นเงื่อนไขในการรับประกันในคุณสมบัติของผู้ที่ครอบครองทุน เช่น ประกาศนียบัตร หนังสือรับรอง ใบปริญญา เป็นต้น

ทุนทางสังคม (Social Capital) หมายความถึงความสัมพันธ์ทางสังคมและเครือข่ายทางสังคม ถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่เป็นทุนเนื่องจากปริมาณของทุนจะมากหรือน้อยขึ้นกับความสามารถในการระดมเพื่อให้ได้มาอย่างมีประสิทธิภาพ การแสดงความเป็นเจ้าของ และการรักษาทุนที่ครอบครองไว้ ฉะนั้น ทุนทางสังคมจึงสามารถเพิ่มขึ้นและลดลงได้ นอกจากนี้ทุนทางสังคมที่มียังต้องการการยอมรับจากสังคม ทั้งนี้จะเห็นได้อย่างชัดเจนเมื่อผู้เป็นเจ้าของทุน ทำการระดมทุน อันจะแสดงให้เห็นศักยภาพของผู้ครอบครองทุน และคุณภาพของทุนที่ครอบครอง

และทุนสัญลักษณ์ (Symbolic Capital) ทุนชนิดนี้สามารถมาได้จากทุกที่และมาได้จากทุนทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคม อย่างไรก็ตามทุนสัญลักษณ์นี้จะมีคุณสมบัติของความเป็นทุนก็ต่อเมื่อบุคคลทั่วไปในสังคมรับรู้ถึงการมีอยู่ของทุน และยอมรับในทุนนั้น ๆ เช่น บุคคลที่มีความ

มั่งคั่งหรือก็คือมีทุนทางเศรษฐกิจมากก็จะได้ชื่อว่าเจ้าสัว ซึ่งเป็นที่รับรู้กันทั่วไป และคนในสังคมก็ยอมรับในความมั่งคั่งและความเป็นเจ้าสัว เป็นต้น

ทุนต่าง ๆ เหล่านี้สามารถเปลี่ยนรูปได้ โดยทุนที่สามารถเปลี่ยนรูปไปเป็นทุนชนิดอื่น ๆ ได้ง่ายที่สุดคือ ทุนเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ไม่ได้หมายความว่าเมื่อต้องการเปลี่ยนรูปจากทุนเศรษฐกิจไปเป็นทุนอื่น ๆ แล้วจะสามารถครอบครองทุนที่ต้องการเปลี่ยนได้ทันที กล่าวคือ ทุนเศรษฐกิจสามารถเปลี่ยนเป็นทุนวัฒนธรรมที่อยู่ในรูปของสถาบัน เช่น การได้รับการศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นนำได้ เมื่อพ่อแม่หรือผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญของทุนวัฒนธรรมที่ลูกหลานจะได้รับและครอบครองในอนาคต แต่ก็จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาเพื่อให้ได้ทุนนั้น ๆ มา เช่น 3 ปี 6 ปี 12 ปี เป็นต้น และเมื่อได้รับทุนทางวัฒนธรรมที่อยู่ในรูปของสถาบันแล้ว ผู้ครอบครองทุนก็จะได้ทุนทางสังคม คือ กลุ่มเพื่อนที่เรียนด้วยกันในสถาบันการศึกษาชั้นนำ ที่อยู่ในชนชั้นและมีทุนใกล้เคียงกัน ทั้งนี้การสั่งสมและรักษาทุนทางสังคมนี้ก็มีความจำเป็น และนอกจากนี้การได้รับการศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นนำ ก็จะกลายเป็นทุนสัญลักษณ์ที่ติดตัวไปพร้อม ๆ กันด้วย เพราะอย่างน้อยที่สุด สถาบันการศึกษาที่เป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำ ก็จะต้องได้รับการยอมรับจากสังคมถึงการเป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำ

การรักษาและการเพิ่มพูนทุนนอกจากต้องใช้เวลาแล้ว ยุทธศาสตร์ถือเป็นสิ่งที่สำคัญในการผลิตซ้ำ เพราะการผลิตซ้ำจะเป็นการช่วยให้การรักษารักษาตำแหน่งในสนามและพื้นที่ทางสังคมของบุคคลและชนชั้นเกิดขึ้นได้ทั้งนี้ตามแต่ปริมาณและประเภทของทุนที่แต่ละคนครอบครอง ในการผลิตซ้ำบูร์ดิเออกล่าวถึงยุทธศาสตร์ว่ามีความสำคัญ เพราะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าปัจเจกชนรู้และตระหนักถึงกติกาของสังคมหรือโครงสร้างของชนชั้นที่ดำรงอยู่ รวมทั้งปฏิบัติการทางสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นมโนทัศน์หนึ่งที่ช่วยหยุดยั้งภาวะวัตถุนิยมกับอัตวิสัย (Objectivity and Subjectivity) ได้เช่นกัน ผ่านการรับรู้การสร้างยุทธศาสตร์ และการปฏิบัติ หรือกล่าวให้ง่ายขึ้น คือ ยุทธศาสตร์เกี่ยวข้องกับความสามารถของตัวแสดงทางสังคมใน 'การเล่นเกม' (Play the Game) ที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัวหรือไม่ได้มีการคิดคำนวณเอาไว้ (Grenfell, ed., 2008, p. 54: p. 154; Reed-Danahay, 2005, p. 35)

ยุทธศาสตร์ (Strategy) มี 2 รูปแบบ คือ ยุทธศาสตร์การผลิตซ้ำ (Reproduction Strategy) และ ยุทธศาสตร์การแปลงซ้ำ (Reconversion Strategy) สำหรับยุทธศาสตร์การผลิตซ้ำ ประกอบไปด้วย 7 ยุทธศาสตร์ อันได้แก่ ยุทธศาสตร์การควบคุมจำนวนบุตร (Fertility Strategies) ยุทธศาสตร์การสืบทอดมรดก (Inheritance Strategies) ยุทธศาสตร์ทางการศึกษา (Educational Strategies) ยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจ (Purely Economic Strategies) ยุทธศาสตร์การลงทุนทางสังคม (Social Investment Strategies) ยุทธศาสตร์การสมรส (Matrimonial Strategies) ยุทธศาสตร์การดำรงสถานะทางสังคม (Sociodicy Strategies) (ในบทความนี้จะกล่าวถึงยุทธศาสตร์การสมรสเป็นหลัก) (Bourdieu, 1989, pp. 125-131 อ้างถึงใน รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข, 2550, หน้า 49; Bourdieu, 1998, pp. 273-274 อ้างถึงใน รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข, 2550, หน้า 50-51)

ยุทธศาสตร์การสมรสหรือยุทธศาสตร์การแต่งงาน เป็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การลงทุนทางสังคมที่เป็นยุทธศาสตร์ที่อาจต้องใช้ระยะเวลาหรือระยะเวลาเพียงสั้น ๆ อาจโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การสร้างหรือรักษาความสัมพันธ์ทางสังคม โดยยุทธศาสตร์การแต่งงานเป็นปฏิบัติการที่เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดความแน่ใจ ว่าการลงทุนนั้นจะนำไปสู่การผลิตซ้ำในทางชีววิทยาของกลุ่มหรือชนชั้นโดยไม่มีการคุกคามใด ๆ ในกระบวนการผลิตซ้ำทางสังคมของกลุ่ม รวมการแต่งงานที่เกิดขึ้นก็ต้องให้แน่ใจว่าจะต้องไม่เป็นการแต่งงานที่ล้มเหลว ทั้งนี้เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งการรักษาทุนทางสังคมของกลุ่มของทั้งสองฝ่ายผ่านการเป็นเครือญาติกัน ทั้งนี้ทั้งนั้นยุทธศาสตร์นี้เป็นยุทธศาสตร์ที่ถูกใช้เพื่อสร้างความแตกต่างให้เกิดขึ้นภายในสนามที่คน ๆ นั้นดำรงหรือมีสถานะอยู่ โดยปฏิบัติการที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยการตัดสินใจอย่างเป็นอิสระของปัจเจกบุคคล หากแต่เกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขและข้อบังคับบางประการของโครงสร้างสังคมที่ดำรงอยู่ (Reed-Danahay, 2005, p. 12; p. 22)

ดังนั้นแล้วยุทธศาสตร์จึงเกี่ยวข้องกับการเพิ่มพูนผลกำไรให้เกิดขึ้นสูงสุด ทั้งเชิงสัญลักษณ์และเชิงวัตถุ ผ่านการกระทำที่เป็นการแสดงออกเชิงยุทธศาสตร์แสดงถึงความคิด และการที่ตัวแสดงนั้น ๆ พยายามแสวงหาความได้เปรียบจากสถานการณ์ (Swartz, 1997, p. 67)

การแต่งงานกับการเพิ่มทุน

ครอบครัวถือเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างยุทธศาสตร์ การแต่งงาน โดยนักประวัติศาสตร์หลาย ๆ คนก็พยายามอธิบายประวัติศาสตร์ ผ่านครอบครัวและยุทธศาสตร์ของครอบครัว สำหรับบูร์ดิเยอ การแต่งงานเป็น ยุทธศาสตร์ที่แสดงให้เห็นถึงการก้าวข้ามพ้นข้อโต้แย้งเกี่ยวกับโครงสร้างและ การกระทำ ซึ่งเขาได้พัฒนามโนทัศน์ฮาปิตุส เพื่ออธิบายปฏิสัมพันธ์ระหว่าง โครงสร้างและตัวแสดงนี้ที่มีรากฐานอยู่ในความคิดและการกระทำของบุคคล ยุทธศาสตร์จึงเป็นผลผลิตของฮาปิตุส การแต่งงานเป็นยุทธศาสตร์ของการ ผลิตซ้ำทางสังคม วัฒนธรรม และทางชีวภาพ ขณะเดียวกันก็แยกไม่ออกจาก ยุทธศาสตร์อื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสืบทอดมรดก การศึกษา การควบคุมจำนวน บุตร ฯลฯ (Fontaine and Schlumbohm, eds, 2000, p. 7; Bourdieu, 1990, p. 160)

ในการอธิบายยุทธศาสตร์ บูร์ดิเยอให้ความสำคัญกับปฏิบัติการของ ตัวแสดง เพราะปฏิบัติการที่เกิดขึ้นไม่ใช่เพียงการทำตามกฎกติกาของสังคม หรือชนชั้นอย่างง่าย ๆ เพราะแท้ที่จริงแล้วการปฏิบัติการนั้นคือยุทธศาสตร์ที่อยู่ใน เกมที่ตัวแสดงเข้าไปร่วมเล่นอยู่ในเกมนั้น ๆ และในสนามนั้น ๆ หรือที่เขาใช้ คำว่า Feel for the Game การกล่าวเช่นนี้จึงแสดงให้เห็นชัดเจนว่า การพิจารณา การแต่งงานด้วยมโนทัศน์ต่าง ๆ นั้น ไม่ได้พิจารณาเรื่องความรักที่มีลักษณะของ อารมณ์และความรู้สึกที่อยู่ภายในเป็นพื้นฐาน แต่เป็นการแต่งงานในฐานะการ กระทำที่แสดงถึงยุทธศาสตร์การผลิตซ้ำเพื่อการเพิ่มทุนเห็นได้จากประวัติศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นประวัติศาสตร์จีนที่มีการแต่งงานข้ามชนเผ่า หรือการยกน้องสาว หรือลูกสาวของผู้นำเผ่าหรือแคว้นให้กับผู้นำของอีกเผ่าหรืออีกแคว้น ก็แสดงให้เห็นถึงการให้การแต่งงานเป็นยุทธศาสตร์ในการรักษาทุนและเพิ่มทุน ด้วยการ สร้างความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ ไม่ต่างจากกรณีประวัติศาสตร์ยุโรป หรือ ประวัติศาสตร์ไทยที่มีการแต่งงานในลักษณะนี้เช่นกัน

สำนวนสุภาษิตไทยที่ว่า เรือล่มในหนองทองจะไปไหน หมายถึงการแต่งงาน ของคนที่มีฐานะทั้งสองฝ่าย โดยเมื่อแต่งงานกันแล้วทรัพย์สินก็จะเพิ่มพูนมากขึ้น กว่าเดิมหลายเท่าตัว สุภาษิตนี้มักจะถูกใช้กับสองครอบครัวของคู่สมรสที่มีฐานะ

ทางเศรษฐกิจดีและมั่งคั่งทั้งคู่ อย่างไรก็ตาม หากไม่พิจารณาเพียงแต่ด้านเศรษฐกิจ การแต่งงานถือเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการเพิ่มทุนชนิดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทุนทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรม รวมทั้งทุนสัญลักษณ์ซึ่งการแต่งงานในฐานะยุทธศาสตร์ถูกนำมาใช้ตั้งแต่อดีต

ดังเช่นที่เคยเกิดขึ้นเมื่อสมัยอยุธยาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ที่นายทุนจีนที่เข้ามาทำการค้าขายหรือชาวจีนโพ้นทะเลที่ค่อยยกระดับและฐานะทางเศรษฐกิจจนมีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ได้ค่อย ๆ สร้างความสัมพันธ์กับขุนนางและภักษัตริย์เพื่อผลประโยชน์ทางการค้า จากการเข้าไปประมวลจัดเก็บภาษีอากร การเป็นข้าราชการ การมีตำแหน่งขุนนางหรือบรรดาศักดิ์ ทำให้พ่อค้าชาวจีนมีทุนเศรษฐกิจและทุนสัญลักษณ์เพิ่มขึ้น ไม่เพียงเท่านั้นยังพบการการสร้างความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับราชวงศ์และขุนนาง เพื่อเพิ่มพูนทุนทางสังคม อันนำไปสู่การเพิ่มทุนทางเศรษฐกิจและทุนสัญลักษณ์ไปพร้อม ๆ กันด้วย ดังเช่นกรณีที่พ่อค้าชาวจีนถวายบุตรสาวไปเป็นเจ้าจอมหม่อมห้ามกับพระมหากษัตริย์หรือเชื้อพระวงศ์ และเมื่อบุตรสาวของตนมีพระเจ้าลูกเธอหรือพระเจ้าลูกยาเธอ พ่อค้าชาวจีนที่ถวายบุตรสาวเข้าไปในนั้นก็กลายเป็นขรัวตา และการเป็นตระกูลที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและสังคมตามมา เพราะได้ชื่อว่ามีความสัมพันธ์กับสถาบันกษัตริย์ ดังเช่น หลานสาวของขุนพัฒน์หรือเจ้าสัวหอยสองคนได้ถวายตัว และได้เป็นสนมเอกในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยหนึ่งในนั้นคือ สมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี สนมเอกในรัชกาลที่ 6 การที่หลานสาวเจ้าสัวหอยได้เป็นสนมเอก ทำให้บุตรชายสองคนของเจ้าสัวหอยก็ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์จากรัชกาลที่หก (ศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล, 2536, หน้า 75-81 อ้างถึงใน รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข, 2550, หน้า 106)

กลุ่มข้าราชการเองแม้จะมีทุนวัฒนธรรม และทุนสัญลักษณ์มากแล้ว แต่ก็พยายามขยายทุนทางสังคมเพิ่มเติมด้วยการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมกับชนชั้นสูงและชนชั้นนำด้วยตนเอง โดยเฉพาะกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ดังปรากฏเช่นเดียวกับพ่อค่านายทุนจีนคือ มีการถวายตัวบุตรสาวเข้าไปเป็นเจ้าจอม เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันกษัตริย์ การยกสถานะของตระกูลและเรียนรู้อิทธิวิถีคิดและวัฒนธรรมแบบชาววังหรือแบบชนชั้นสูง เพื่อการเพิ่มพูน

ทุนทางวัฒนธรรม เช่น ตระกูลไกรฤกษ์ที่แต่เดิมเป็นชาวจีนอพยพมา และได้ก้าวขึ้นมาเป็นข้าราชการ และก็ใช้การถวายบุตรเป็นหนึ่งในยุทธวิธีในการสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันกษัตริย์ พร้อมกันนั้นก็เป็นสิ่งแสดงให้เห็นถึงความจงรักภักดีและการสร้างความสัมพันธ์ทางเครือญาติหรือก็คือทุนทางสังคมไปในคราวเดียวกัน โดยปรากฏว่า เจ้าจอมยี่สุน เจ้าจอมมารดาอำภา และเจ้าจอมอิม ย่าหั่น สตรีในตระกูลไกรฤกษ์ ได้เป็นเจ้าจอมในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และเจ้าจอมอรุณและเจ้าจอมวันได้เป็นเจ้าจอมในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว การเพิ่มทุนด้วยการแต่งงานจึงไม่แต่เฉพาะผู้ที่แต่งงานเท่านั้นที่จะได้ประโยชน์จากการมีตำแหน่งในสนามและพื้นที่ทางสังคมที่เพิ่มขึ้น หากแต่ยังหมายรวมถึงครอบครัวที่จะมีทุนประเภทอื่นเพิ่มขึ้น อันนำไปสู่ความชอบธรรมในการเข้าสู่สนามอื่น ๆ ได้ด้วย (เบญญาภา (จักรพันธ์) ไกรฤกษ์, 2558)

นอกจากการแต่งงานจะถูกใช้เพื่อเพิ่มทุนในสนามและพื้นที่ทางสังคมที่แตกต่างกันแล้ว การแต่งงานระหว่างตระกูลที่อยู่ในสนามเดียวกันก็เป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่อดีตเช่นเดียวกัน ดังเช่นที่ปรากฏในราชสกุลในราชวงศ์จักรี ทั้งนี้เพื่อเป็นการธำรงรักษาทุนและสถานะของชนชั้นและกลุ่มไม่ให้ถูกคุกคาม

สำหรับปัจจุบันการแต่งงานในกลุ่มเดียวกันและระหว่างกลุ่มก็ปรากฏอยู่มาก เช่น นายทศพร สีนาทกถากุล ทายาทเจ้าของโรงแรมแลนด์มาร์ค แต่งงานกับ นางสาวธีรพร พร้อมพันธุ์ บุตรสาวนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ซึ่งแสดงให้เห็นการเพิ่มทุนทางสังคมและทุนสัญลักษณ์ระหว่างสองตระกูลนักธุรกิจและตระกูลการเมือง (ผู้จัดการออนไลน์, 2552, 8 มกราคม)

นายวรวรรณ มาสินนท์ บุตรนายประวิทย์ มาสินนท์ กรรมการผู้จัดการสถานีวิทยุโทรทัศนไทยทีวี สีช่อง 3 แต่งงานกับนางสาวอุรภา เลหาพงศ์ชนะ บุตรสาวนายปรีชา เลหาพงศ์ชนะ นักการเมือง และปัจจุบันได้ก้าวสู่สนามด้านธุรกิจในฐานะของนักพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ด้วย (ผู้จัดการออนไลน์, 2552, 8 มกราคม)

นายปณต สิริวัฒนภักดี บุตรชายนายเจริญ สิริวัฒนภักดี เจ้าของธุรกิจเบียร์ช้าง แต่งงานกับม.ล.ตรีสุข จักรพันธ์ บุตรสาวหม่อมราชวงศ์ตราจักร จักรพันธ์ สมรสกับ อรวรรณ ทันทเยาวนารถ แสดงให้เห็นถึงการเพิ่มทุนทาง

สังคมระหว่างสองกลุ่มตระกูลที่อยู่ในสนามที่ต่างกัน อันจะนำไปสู่การแลกเปลี่ยน และเพิ่มพูนทุนที่ตนเองไม่มีหรือมีน้อยต่อไป (S NEWS, 2552, 4 มกราคม)

นายชวัลคร ชิวเกษมสุข บุตรนายณัฐภูมิ ชิวเกษมสุข นักธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ แต่งงานกับ นางสาวจรรวรณ์ ชาติเทวีญ บุตรสาว ดร.ปัญญา ชาติเทวีญ เจ้าของสหฟาร์มกรุ๊ป และบ้านสุขชาติ พัทยา จ.ชลบุรี การแต่งงานนี้แสดงให้เห็นการเพิ่มทุนในพื้นที่ด้านธุรกิจ และยังเป็นการทำให้ทุนที่มีมีความแน่นแฟ้นมากขึ้นด้วย (Who?, ม.ป.ป.)

ดร.ชวัลวัฒน์ อริยวรากรมย์ ผู้ผลิตการ์ตูนอนิเมชัน Sheldon ผู้สร้างตัวการ์ตูนและผลิตโดยทีมงานระดับฮอลลีวูด ที่สามารถขายลิขสิทธิ์ให้สถานีโทรทัศน์ทั่วโลกไปแล้วกว่า 100 ประเทศ กับนางสาวทิพาภรณ์ เจียรนวนนท์ บุตรสาวคนเล็กของนายธนินทร์ เจียรนวนนท์ เจ้าของบริษัทเครือข่ายที่ทั้งหมด (Forbes Thailand, 2557, 6 พฤศจิกายน)

ดังที่กล่าวไปว่าการแต่งงานถือเป็นยุทธศาสตร์ที่เกิดขึ้นอาจโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว และอาจมีการคิดคำนวณหรือไม่ก็ได้ แต่ทั้งนี้เงื่อนไขของโครงสร้างสังคมจะเป็นสิ่งที่กำหนดกรอบในการปฏิบัติและการกระทำที่เกิดขึ้น และสิ่งที่น่าสนใจคือ การแต่งงานไม่ใช่เพียงแค่อภิเษก หากแต่ยังเป็นการแสดงถึงตำแหน่งทางสังคมและตำแหน่งในสนามของสองตระกูลด้วย ดังจะเห็นได้จากการนำเสนอข่าวที่จะไม่นำเสนอเพียงแค่อุปแต่งงาน แต่ยังนำเสนอรายละเอียดของงานแต่งงานและรายละเอียดของงานหมั้น และหรืองานมงคลสมรสด้วย จากตัวอย่างคู่สมรสข้างต้นจะเห็นได้ว่า มีการนำเสนอทุนทางเศรษฐกิจและทุนทางสังคมที่ทั้งสองฝ่ายมีด้วย คือ

การแต่งงานของนายทศพร สินนาทกถากุล กับ นางสาวธีรพร พร้อมพันธุ์ ที่ประธานฝ่ายชาย คือ นายศุภชัย ภู่งาม องคมนตรี และประธานฝ่ายหญิง คือ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีในเวลานั้น สำหรับผู้ที่เข้าร่วมงาน เช่น นายชวน หลีกภัย นายสุเทพ เทือกสุบรรณ พร้อมภริยา นายชุมพล ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทยพัฒนา ในพิธีสมรสพระราชทาน เจ้าสาวสวมชุดวิวาห์ที่สั่งตัดพิเศษจาก เวรา แวง ดีไซเนอร์ที่ออกแบบชุดเจ้าสาวระดับโลก และมีห้องเสื้ออยู่ที่นิวยอร์ก ชุดวิวาห์ตัดด้วยผ้าไหมสีขาวกับผ้าซาตินในราคา 6 แสนบาท

นอกจากนี้ ยังได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ เสด็จแทนพระองค์เป็นประธานในพิธี โดยมีพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ โดยเสด็จด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ประธานพระพุทธรูปที่ปังกรรัศมีโชติ ทำด้วยทองคำแท้ จำนวน 2 องค์ เป็นของขวัญแต่งงาน ด้านพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติทรงป้อนเค้กประทานแก่คู่บ่าวสาวด้วย และในงานมีทั้งนักการเมืองและผู้บริหารประเทศได้ไปร่วมแสดงความยินดีเป็นจำนวนมาก (ผู้จัดการออนไลน์, 2553, 4 มกราคม)

การแต่งงานของนายวรวรธน์ มาสัมพันธ์ กับนางสาวอุรภา เลานพงศ์ชนะ มีแขกจากวงการการเมืองและบันเทิงร่วมงานมากมาย ผู้จัดละครช่อง 3 เกือบทุกค่ายได้เข้ามาร่วมงาน รวมทั้งมีดารานักแสดงรวมทั้งผู้จัดมาถือสินสอดทองหมั้น และแหวนหมั้นหมาก เช่น อธิชาติ ชุมนานนท์, ทักษอร ภัคดีเจริญสุข, ชาติโยดม นირัญชัยฐิติ, พรชิตา ณ สงขลา, สราวุฒิ มาตรทอง, ศิริพันธุ์ วัฒนจินดา, พัชฎะ นามปาน, กฤษฎา พรเวโรจน์, เจนี่ เทียนโพธิ์สุวรรณ, ศิริต้า เจนเซน, อรุโณชา ภาณุพันธ์, วรายุทธ มิลิทจินดา, ยุวดี ไทยหิรัญ, มยุรฉัตร เหมือนประสิทธิเวช, กอบสุข จารุจินดา, ธัญญา โพธิ์วิจิตร, เศรษฐา ศิระฉายา, อรัญญา นามวงศ์, พงศ์พัฒน์ วชิรบรรจง เป็นต้น โดยมีสินสอดกว่า 100 ล้านบาท ประกอบด้วย เช็คเงินสด 9 ล้านบาท ทองคำ 500 บาท เพชรกว่า 7 กระรัต เครื่องเพชรชุดใหญ่ จำนวนหนึ่ง เงินขวัญถุงอีก 200,000 บาท รวมทั้งโฉนดที่ดิน และอสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ สำหรับของชำร่วย คือ ธนบัตรเก่า โบละ 1 บาท และโบละ 10 บาท ซึ่งคุณย่าของเจ้าบ่าวเก็บเพื่อเป็นของขวัญนานถึง 40 ปี การการจัดงานก็มีการใช้กล้วนไม้ตกแต่งงานถึง 2 ล้านบาท (ผู้จัดการออนไลน์, 2552, 8 มกราคม)

การแต่งงานของนายปณต สีริวัฒนภักดี กับม.ล.ตรีณัฐ จักรพันธุ์ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทาน โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ฯพณฯ ธานินทร์ กรัยวิเชียร องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ในการประกอบพิธีสมรสพระราชทาน และในวันงาน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วย พระเจ้า

วรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ผู้แทนพระองค์เชิญแจกันดอกไม้พระราชทานมาให้คู่บ่าวสาวด้วย โดยผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ม.จ.ภิศเดช-ท่านผู้หญิงดุษฎีวัชร รัชนี พล.อ.สุรยุทธ์-พ.อ.หญิงท่านผู้หญิงจิตรวดี จุลานนท์ ดร.จิรายุ-ท่านผู้หญิงอรุณ อิศรางกูร ณ อยุธยา สันติ-ร.อ.จิตต์ ศรสงครามชาติวี ไสภณพนิต พล.ต.อ.ภา สารสิน พล.อ.สุจินดา คราประยูร พล.ต.อ.โกวิท วัฒนะ ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง ธนาชัย อธิพัฒน์วงศ์ ธนะชัย สันติชัยกุล บรรหาร ศิลปอาชา บัญญัติ บรรทัดฐาน อภิลิทธิ เวชชาชีวะ และ อานันท์ ปันยารชุน เป็นต้น

การแต่งงานของนายชัชกร ชีวเกษมสุข กับนางสาวจารุวรรณ โชติเทวัญ สี่ต่อต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพและรายละเอียดข่าว ตั้งแต่คุณสมบัติของฝ่ายชายว่าเป็นนักเรียนนอก เป็นทายาทคนเดียวของเจ้าของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์พันล้าน ได้นำสินสอดของหมั้นจำนวนมากไปสูขอฝ่ายหญิง ได้แก่ เงินสด 4.4 ล้านบาท เช็คเงินสด 44 ล้านบาท ทองคำแท่ง 1 กก. แหวนหมั้น 4 กระรัต เครื่องเพชรมรกต และทับทิมอีกจำนวนหนึ่ง โฉนดที่ดิน 1 แปลง รวมทั้งเรือนหอ 1 หลัง ราคา 100 กว่าล้านบาท นอกจากนี้ยังได้รับพิธีสมรสพระราชทาน จากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และในงานฉลองมงคลสมรสพระราชทาน ได้มี ศ.เกียรติคุณ นพ.เกษม วัฒนชัย องคมนตรี มาเป็นประธานในพิธีด้วย และในงานยังมีผู้ที่มีชื่อเสียงและหลากหลายแวดวงมาร่วมงาน เช่น นายชาญชัย ชัยรุ่งเรือง รมว.อุตสาหกรรม, นายกร ทัพพะรังสี พร้อมลูกชาย กฤตพล และ กมลสุทธิ ทัพพะรังสี, นางฉวีวรรณ ขจรประศาสน์, พล.ต.อ.สันต์ ศรุตานนท์ อดีต ผบ.ตร., นางลี พี่บุญพระ และครอบครัว, นางวี มารุ, นายสันต์ ภิรมย์ภักดี, นางสาวมนัสสิน อิศรภักดี, นางสาวณัฐปรี พิชัยรัตนวงศ์สงคราม ฯลฯ ทั้งนี้คู่บ่าวสาวยังได้รับดอกไม้ประทานจาก พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ โดย พล.อ.เกษม อยู่สุข ผู้แทนพระองค์ พร้อมทั้งได้ดื่มถวายพระพรเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมารด้วย (คมชัดลึกออนไลน์, 2552, 5 สิงหาคม)

การแต่งงานของ ดร.ชวัลวัฒน์ อริยวรารมย์ กับนางสาวทิพากรณ์ เจียรนวนนท์ ที่สื่อนำเสนอว่า เป็นงานแต่งงานที่ยิ่งใหญ่ของปี มีการอาภักขา ความปลอดภัยเข้มงวดระดับชาติ มีการเอ็กซ์เรย์สแกนความปลอดภัยหลายชั้น โดยผู้เข้าร่วมงานต้องเข้าคิวเพื่อกระบวนการนี้ โดยการจัดงานใช้พื้นที่โรงแรม เซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 22 และ 23 เพื่อต้อนรับแขกผู้มีเกียรติ และมี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และ รศ.นราพร จันทร์โอชา เดินทาง มาเป็นประธานและร่วมกล่าวอวยพรคู่บ่าวสาว นอกจากความยิ่งใหญ่ของการ จัดงานแล้ว ยังมีศิลปินจากช่อง 3 และแกรมมี่ ขึ้นเวทีร้องเพลง คุณอัจฉลี มาร้องเพลงและช่วยเจ้าสาวยกชายประโประงชุดแต่งงาน มีบุคคลสำคัญเข้าร่วม งาน เช่น นายพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้า พรรคประชาธิปัตย์ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ อดีตนายกรัฐมนตรี พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม พลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ พลเอกอุดมเดช สีตบุตร รัฐมนตรีช่วย ว่าการกระทรวงกลาโหมและผู้บัญชาการทหารบก นพ.ปราเสริฐ-วัลลีย์ ปราสาททองโอสถ ประวิทย์-อรัญญา มาลินันท์ พล.ต.อ.สันต์ ศรุตานนท์ ศุภลักษณ์ อัมพพ อนันต์ อิศวโกคิน พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา และครอบครัว นายเจริญ สิริวัฒนภักดี และครอบครัว รวมทั้งผู้บริหาร ผู้ประกาศข่าว ดารา นักแสดงสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีของ 3 มาร่วมงานอย่างคับคั่ง เช่น หมาก ปริญ, อรุศยา สเปอร์บีนด์, ทฤษฎี สหวงศ์, มอริส เค คุณสุเทพ วงศ์กำแหง, คุณธานินทร์ อินทรเทพ, คุณเศรษฐา ศิระฉายา, แอ๊ด คาราบาว, ใหม่ เจริญปุระ, อ้อต คีร์ปุน ฯลฯ (ไทยรัฐออนไลน์, 2557, 2 ธันวาคม; Oknation, 2557, 29 พฤศจิกายน)

จากตัวอย่างรายละเอียดของการจัดงานแต่งงานที่ชาวได้นำเสนอ พบว่า นอกจากที่มาของความรักที่สื่อมักนำเสนอแล้ว สื่อยังนำเสนอความมั่งคั่งของ ททรัพย์สินของทั้งสองฝ่าย อันแสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมคู่ควรราวกับกึ่งทอง โปหยกของทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิง จากรายละเอียดของสินสอดทองหมั้นที่ไม่ เพียงรายการเท่านั้น แต่ปริมาณของแต่ละรายการทรัพย์สินยังมากอีกด้วย แม้บางครั้งจะไม่ได้ให้รายละเอียดไว้แต่ตำแหน่งและการเป็นเจ้าของกิจการต่าง ๆ

ย่อมมีสิ่งที่รับประกันความมั่งคั่งได้เป็นอย่างดี หากพิธีกรรมนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงการให้เกียรติกันของทั้งสองฝ่าย ทรัพย์สินก็เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงเกียรติและความมั่งคั่งของทั้งสองฝ่ายเช่นเดียวกัน เพราะทุนเศรษฐกิจที่มีจำนวนมากยังแสดงทุนสัญลักษณ์ของความเป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี หรืออภิมหาเศรษฐีได้ด้วย รวมทั้งรูปแบบและความยิ่งใหญ่ของงานก็เป็นสิ่งแสดงเชิงสัญลักษณ์เช่นกัน เช่น งานแต่งงานของ นายชลัศร ชิวเกษมสุข กับนางสาวจารุวรรณ โชติเทวัญ สื่อนำเสนอว่า ขบวนขันหมากมีความยาวกว่าครึ่งกิโลเมตร ขบวนขันหมากก็มีต้นเสียงโห่ขันหมากระดับมืออาชีพอย่าง ชินกร ไกรลาศ และแขกผู้ร่วมงานนับเป็นพัน ๆ ในแต่ละชุดไทยประยุกต์หลากหลายลวดลายและงานเลี่ยมก็จัดในห้องที่ใหญ่มาก โดยใหญ่กว่าห้องบอลรูมโรงแรม 5 ดาวหลายแห่งหรือการแต่งงานของ ดร.ชวลวัฒน์ อริยวราภรณ์ กับนางสาวทิพาภรณ์ เจียรวนนท์ ที่การ์ดแต่งงานมีขนาด 28x24 ซม. งานแต่งงานจัดขึ้นที่เซ็นทาราแกรนด์ชั้น 22 โดยใช้พื้นที่ทั้งชั้น มีแขกเข้าร่วมงานเกือบสามพันคน โดยแขกผู้เข้าร่วมงานทุกคนจะต้องได้รับรูปที่ถ่ายในงานกลับไปทุกคน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดงานเกิดความโดดเด่น ความจดจำได้ การมีรายละเอียดในการนำเสนอได้มากกว่าคนทั่ว ๆ ไปหรืองานแต่งงานของคู่อื่น ๆ (Matichon Online, 2557, 10 พฤศจิกายน; Selfiprint, 2558, 4 มกราคม)

งานที่มีรายละเอียดของงานมาก มีผู้ร่วมงานมาก โดยเฉพาะเป็นบุคคลสำคัญระดับประเทศ ก็จะต้องมีการจัดการด้านคน สถานที่ รวมทั้งความปลอดภัยอย่างดีเยี่ยม ก็แสดงให้เห็นถึงเงินทุนที่ต้องลงทุนไปจำนวนมากเช่นกันเพราะต้องมีมืออาชีพด้านต่าง ๆ มาช่วยกันจัดงานให้ไม่มีข้อบกพร่อง และอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญที่แสดงให้เห็นคือ ทุนทางสังคม ทั้งของคู่บ่าวสาวและของสองครอบครัว เห็นได้จากแขกผู้เข้าร่วมงาน จะพบว่าผู้เข้าร่วมงานดังกล่าวข้างต้น แม้จะเป็นนักธุรกิจแต่จะมีนักการเมือง ผู้ที่มีหน้าตาทางสังคม รวมทั้งดารา นักแสดงมาร่วมงานด้วย ทำให้เห็นขอบเขตของทุนทางสังคมที่ไม่จำกัดแค่แวดวงการทำงาน แต่คือความกว้างขวางและศักยภาพของทุนเมื่อถูกระดมมาใช้แสดงถึงการมีอยู่ของทุนที่มีประสิทธิภาพ

หากพิจารณาการลงทุนนี้ สำหรับคนที่มีฐานะธรรมดาอาจมองว่าเป็นการ

ค่าน้ำพริกละลายแม่น้ำ แต่สำหรับผู้ที่ครอบครองทุนจำนวนมากและมีสถานะทางสังคมที่โดดเด่นและครอบงำ ถือเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องลงทุน เพราะการลงทุนนี้ไม่เพียงแสดงถึงความมั่งคั่ง ทุนทางสังคม แต่ยังเป็นการแสดงและตอกย้ำถึงการมีตำแหน่งในสนามอีกหนึ่งสนามอย่างชอบธรรม (Legitimacy) การแต่งงานนี้ถือเป็นการจัดงานที่ยิ่งใหญ่และเป็นการประกาศให้ทุกคนในแวดวงที่เกี่ยวข้องรับรู้ รวมทั้งสื่อเองก็ช่วยรับรองความชอบธรรมให้คน ๆ หนึ่งที่ไม่เคยมีตำแหน่งในสนามหนึ่ง ๆ สามารถก้าวเข้าไปสู่สนามนั้นได้อย่างถูกต้องชอบธรรม การลงทุนนี้จึงเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าและหลีกเลี่ยงไม่ได้

การแต่งงานข้ามแวดวงหรือสนามจากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้อย่างชัดเจน เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่อดีต ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การเพิ่มทุนทางเศรษฐกิจ การเสริมทุนทางสังคมให้มีเครือข่ายกว้างขวางมากขึ้น การเสริมและเพิ่มทุนสัญลักษณ์ที่หายาก เช่น การเพิ่มพ่อตาเศรษฐี การเป็นลูกเขยเศรษฐี รวมถึงการเพิ่มทุนทางวัฒนธรรม เช่นในอดีตที่พ่อค้าชาวจีนหรือนายภานายอากรได้ยกถวายลูกสาวหรือน้องสาวให้เป็นนางสนมแก่กษัตริย์ ก็จะทำให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีและขนบธรรมเนียมแบบชนชั้นสูง ซึ่งถือเป็นทุนทางวัฒนธรรม

ด้วยอิทธิพลของการสื่อสารและเทคโนโลยีปัจจุบันที่ทำให้ข่าวสารเข้าถึงผู้รับรวดเร็วมากขึ้น ข่าวการแต่งงานของดาราซึ่งเป็นบุคคลที่ทุกคนรู้จักจึงเป็นที่สนใจของคนทั่วไปอย่างมาก และนำไปสู่ข้อสังเกตว่า เหตุใดดารานักแสดงปัจจุบันจึงมักแต่งงานกับนักธุรกิจมากกว่าที่เคยเป็นมาอย่างน่าประหลาดใจ ซึ่งหากพิจารณาการแต่งงานด้วยทุน สนาม และยุทธศาสตร์ดังเช่นที่เคยเกิดขึ้นมาในอดีตกับขุนนาง ข้าราชการ กษัตริย์และเชื้อพระวงศ์ ก็จะพบว่าไม่ใช่เรื่องแปลก แม้ว่า การแต่งงานที่เกิดขึ้นจะเป็นความตั้งใจก็ตาม

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา พบว่า มีดารานักแสดงหลายคนแต่งงานกับนักธุรกิจและผู้ที่มีชื่อเสียงในแวดวงสังคมและการเมือง ที่แม้กระทั่งสื่อเองก็ได้รวบรวมรายชื่อดารานักแสดงที่แต่งงานกับนักธุรกิจระดับมหาเศรษฐี ดังปรากฏในประชาชาติธุรกิจออนไลน์ก็รวบรวมไว้ โดยใช้ชื่อเรื่องว่า "เปิดทำเนียบ "สะใภ้ไฮโซ" "ซินเดอเรลล่า" ในชีวิตจริง" โดยรายชื่อที่ถูกรวบรวมมาคือ วรณช วงษ์สุวรรณ กับปิติ ภิรมย์ภักดี ทายาทธุรกิจเปียร์สิงห์, นาเดีย นิมิตรวานิช กับ ม.ล.อภิเมงค

โสณกุล นักการเมืองพรรคประชาธิปัตย์, นุสบา วานิชอังกูร กับพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์ นักการเมืองที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ดีเก่า, เช่นเดียวกับสุนันท์ คงยิ่ง กับदनพร ปุณณกันต์, ทักษอร ภักดิ์สุขเจริญ กับสงกรานต์ เตชะณรงค์ ทายาทเจ้าของธุรกิจพันล้าน, พิชดา อัครเศรณี กับศร่า จุฑารัตนกุล บุตรชายของ จเร จุฑารัตนกุล อดีตปลัดกระทรวงพาณิชย์ และ ท่านผู้หญิงพรณวดี นางสนองพระโอษฐ์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และหลานของ พลอากาศ สุวรรณรัฐ องคมนตรี, บงกช คงมาลัย กับบุญชัย เบญจรงค์กุล นักธุรกิจหมื่นล้าน, ภักดิ์จิรา วรณสุทธิ กับมธุกร พดวงศ์ ทายาทร้านทองฮั่วเซ่งเฮง, ศุภสิยา แมคคินทอช กับ สงกรานต์ กระจ่างเนตร เจ้าของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์, ชุตินา ลี้มเจริญรัตน์ กับพิชชา ลี้มเจริญรัตน์ นักธุรกิจพันล้านในเครืออะกริฟูด, ปณิดา พัฒนาการิฎ กับจรินทร์ ธรรมวัฒน์ เจ้าของตลาดยิ่งเจริญ, ปิยะดา กับศุภชัย จิระพชพร ทายาทเจ้าของโรงแรมเดอะแกรนด์ ไพร์วิงส์ คอนเวนชัน ศรีนครินทร์, นิชชาพันธุ์ ชุณหะวงศ์วสุ กับวิเศษไพชूरย์ ทายาทในเครือซีพีเอฟ, สาวิกา ไชยเดช กับอิทธิพลดิธำรง นักธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ (ประชาชาติธุรกิจออนไลน์, 2558, 20 พฤษภาคม)

ในที่นี้ขอยกตัวอย่างรายละเอียดการแต่งงานของดารานักแสดงสองคน เพื่อเป็นตัวอย่งของการนำเสนอดูอันเนื่องจากตำแหน่งในสนามของการเป็นดารานักแสดง ทำให้การแสดงถึงรูปแบบและลักษณะของงานแต่งงานมีความโดดเด่นอย่างแตกต่างจากคนอื่นเป็นความจำเป็น คนแรกคือ อารยา เอ ฮาร์เก็ต กับ วิศรุต รังสีสิงห์พิพัฒน์ นักธุรกิจกลุ่มบริษัทเรเซอร์การไฟฟ้า มูลค่ากว่าหมื่นล้าน สิ้นสุดในงานมูลค่า 108 ล้านบาท ประกอบด้วย แหวน 8.8 กะรัต ต่างหู 14 กะรัต สร้อยและสร้อยข้อมือ รวมทั้ง 80 กะรัต พร้อมโหนดที่ดินคอนโด เรือนหอ 60 ล้าน ทองและเงินสด ไม่ได้ระบุจำนวน และแหวนหมั้น 8.8 กะรัต โดยใช้รถเบนซ์ 15 คัน เพื่อนเจ้าบ่าว 15 คน เพื่อนขานหมากมาสู่ขอ และการ์ดเชิญแขกกว่า 1,500 คน งานฉลองมงคลสมรสจัดขึ้นที่โรงแรมเดอะพลาซ่า แอ็นนี ในงานเจ้าสาวสวมชุดแต่งงานถึงสามชุด มูลค่ากว่า 10 ล้านบาท ชุดแรกใช้ในการแถลงข่าว เป็นชุดวิวาห์จากแบรนด์ดังระดับโลก "Elie Saab Haute Couture" ประดับคริสตัลทั้งชุดพร้อมกับรองเท้าจากแบรนด์ "Sergio

Rossi" ชุดที่ 2 เป็นชุดที่ใช้ในงานฉลองมงคลสมรสช่วงค่ำ เป็นชุดเจ้าสาวสไตล์เจ้าหญิงจากแบรนด์ Giambattista Valli Haute Couture เป็นชุดที่เป็นงานปักและมีชายกระโปรงยาว กับรองเท้าแก้วประดับเพชรจาก Dolce and Gabbana และชุดสุดท้ายเป็นชุดในงานอาฟเตอร์ ปาร์ตี้ จากแบรนด์ Christian Dior (S NEWS, 2558, 6 พฤษภาคม ข; 2558, 11 พฤษภาคม)

และคนที่สองคือ มรกต กิตติสาระ กับ จิรายุทธ แสงทวีป เจ้าของบริษัทเอเยนซีและโฆษณา ได้จัดงานสละโสดสามครั้งมีทั้งที่จัดที่เกาะฮ่องกงและที่ประเทศไทย งานหมั้น งานแต่งงานที่โรงแรมเพนนินซูลา กรุงเทพฯ และงานฉลองแต่งงาน โดยจัดในธีมสีมรกต ที่โรงแรมปาร์คนายเลิศ และมีดารานักแสดงมาร่วมงานเป็นจำนวนมากของซำร่วยในงานคือ ช็อน-ล้อมสีทอง 1 คู่ มีลวดลายสัญลักษณ์งานแต่งของคู่บ่าวสาวที่ประทับไว้บริเวณปลายด้าม บรรจุลงในกล่องหนังสือมรกต ภาพปริเวดดังที่ไปถ่ายที่ประเทศฝรั่งเศส ชุดแต่งงานและแต่งงานทำผมจากช่างที่มีฝีมืออันดับต้น ๆ ของประเทศไทย (Kapook, 2558, 21 พฤศจิกายน: 2558, 27 พฤศจิกายน: 2558, 23 พฤศจิกายน; TLS News, 2558, 11 พฤศจิกายน: 2558, 16 พฤศจิกายน: 2557, 29 พฤศจิกายน)

การแต่งงานและการจัดงานแต่งงานที่มีรายละเอียดมาก ๆ ในหนึ่งถือ เป็น Feel for the game ในแวดวงดารานักแสดง แต่ในมุมมองด้านการแต่งงานกับนักธุรกิจดังที่มีการตั้งข้อสังเกตกันมากในปัจจุบัน เป็นที่น่าสังเกตว่าตำแหน่งในสนามของดารานักแสดงที่เรียกว่าวงการบันเทิงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่นำไปสู่การสร้างยุทธศาสตร์การแต่งงานเพื่อเพิ่มหรือเสริมทุนของตนเอง นับตั้งแต่วันที่แต่งงาน หรือจนกระทั่งวันที่ดารานักแสดงคนนั้นไม่สามารถดำรงตำแหน่งที่โดดเด่นในสนามได้อีกต่อไป เนื่องจากจะมีดารานักแสดงใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นทุกวัน ขณะเดียวกันคู่สมรสที่เป็นนักธุรกิจก็จะได้รับการเพิ่มและเสริมทุนเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะทุนสัญลักษณ์ ที่ทำให้นักธุรกิจและกิจการนั้น ๆ เป็นที่รู้จักมากขึ้นหรือในกรณีของนักการเมืองก็จะได้ทุนทางสังคมของดารานักแสดงไปพร้อมกันด้วย ดังที่เรียกกันว่า แฟนคลับ

ดังที่กล่าวไปข้างต้นว่า สื่อมีบทบาทสำคัญในการกำหนดตำแหน่งของดารานักแสดงในสนามของวงการบันเทิง จึงไม่น่าแปลกใจที่สื่อจะสนใจและเน้น

การนำเสนอรายละเอียดของแต่ละงานของดารานักแสดงที่อยู่ในตำแหน่งของสนามวงการบันเทิงที่โดดเด่น ว่าเป็นงานใหญ่ที่มีการจัดการยิ่งใหญ่ มีผู้เข้าร่วมงานจำนวนมาก จากหลากหลายแวดวง รวมทั้งมีการให้รายละเอียดของการจัดงานตั้งแต่จำนวน ราคาและความโดดเด่นของชุดเจ้าสาว ความยากลำบากในการให้ได้มาซึ่งชุดเจ้าสาวจากนักออกแบบชุดแต่งงานที่มีชื่อเสียงระดับโลก ประเทศหรือระดับโลก รองเท้า จำนวนสินสอดของมัน ความใหญ่โตของชบวนขันหมาก จำนวนผู้ร่วมงานในหลักหลายพันคน พื้นที่ในการจัดงาน รูปแบบการจัดงาน ราคาเรือนหอ รวมไปถึงภาพถ่ายและสถานที่ถ่ายภาพก่อนแต่งงานหรือที่เรียกว่ารูปพรืดั้ง

เหล่านี้ที่กล่าวข้างต้นคือจุดหลักของสิ่งที่สื่อพยายามนำเสนอ พร้อมกันนั้นก็จะนำเสนอถึงความมั่งคั่งของคู่สมรสที่เป็นนักธุรกิจ รวมทั้งประวัติครอบครัว รวมถึงการศึกษา เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปอย่างง่าย ๆ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจว่าคือ คู่ที่เหมาะสมยากกับกิงทองใบหยก เพราะฝ่ายหนึ่งก็เป็นดารานักแสดงที่มีชื่อเสียงและมีความมั่งคั่งในระดับหนึ่ง อันแสดงถึงทุนสัญลักษณ์ของความเป็นดารานักแสดงที่มีชื่อเสียง ที่เมื่อเอ่ยชื่อไปทุกคนในสังคมจะรู้จัก และทุนทางเศรษฐกิจที่แสดงให้เห็นเงินทองที่ได้มาจากการทำงานและเก็บหอมรอมริบจนมีความมั่งคั่งในระดับหนึ่ง ในขณะที่อีกฝ่ายเป็นเศรษฐีหรือนักธุรกิจที่มีกิจการของตนเองหรือของครอบครัว ที่แม้จะไม่ใช่รู้จักในแวดวงหรือมีทุนสัญลักษณ์น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับดารานักแสดง แต่การนำเสนอถึงการเป็นเจ้าของกิจการก็สะท้อนถึงความมั่งคั่งหรือทุนทางเศรษฐกิจ ที่มากพอที่จะทำให้คนทั่วไปเข้าใจและสร้างการยอมรับว่าเป็นคู่ที่เหมาะสม เพราะฝ่ายหนึ่งก็มั่งคั่ง และอีกฝ่ายก็เป็นดารานักแสดงที่มีชื่อเสียง

การนำเสนอคู่สมรสที่เป็นนักธุรกิจและรูปแบบการจัดงานแต่งงานทั้งหมดตั้งแต่แต่งงานหมั้น งานเลี้ยงฉลอง งานฉลองหลังสมรส ในมุมมองของคนทั่วไปคือหากเป็นดารานักแสดงที่มีชื่อเสียงมาก ๆ ก็เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องจัดงานให้ยิ่งใหญ่กว่าผู้ที่มีชื่อเสียงน้อยกว่า หรือมีตำแหน่งในสนามของวงการบันเทิงที่ต่ำกว่า แต่หากพิจารณาในแง่ของยุทธศาสตร์ และสนาม จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า การกระทำที่เกิดขึ้นคือปฏิบัติการอันเนื่องจากการที่อยู่ในสนาม

ที่ผู้เล่นรู้สึกดีว่าจะทำอย่างไรให้สถานะของตนเองหลังการแต่งงานยังคงมีสถานะโดดเด่นอยู่เช่นเดิมในสนามเดิม ซึ่งคือสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Violence) ของการต่อสู้แข่งขันกันในสนามอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ความรุนแรงเชิงสัญลักษณ์ที่ว่านี้ไม่ได้เป็นการต่อสู้แบบในสนามรบหรือในสนามกีฬา หากผู้เล่นทุกคนจะรู้ว่า หากตนเองคือดารานักแสดงหรือนักร่อนที่มีชื่อเสียงมากจะแต่งงาน การกลับไปพิจารณางานแต่งงานที่เกิดขึ้นก่อนเพื่อช่วงชิงความโดดเด่น ถือเป็นยุทธวิธีหนึ่งที่จะต้องกระทำ นอกจากนี้ การแต่งงานกับคู่สมรสที่มีตำแหน่งอยู่คนละสนามและด้วยการจัดการแต่งงานที่ยิ่งใหญ่ยังช่วยให้ดารานักแสดงคนนั้น ๆ สามารถก้าวข้ามไปยังสนามของคู่สมรสได้อย่างชอบธรรมด้วย ซึ่งถือได้ว่าเป็นยุทธศาสตร์การลงทุนที่แม้ไม่ได้ตั้งใจและคิดคำนวณอย่างรอบคอบ แต่คือ เกมที่ผู้ที่มีสถานะและตำแหน่งในสังคมและสนามจะต้องเล่นและแข่งขันต่อสู้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สรุป

การวิเคราะห์การแต่งงานในฐานะที่เป็นยุทธศาสตร์ เป็นปฏิบัติการทางชนชั้นในการรักษาและเพิ่มพูนทุนอาจชนิดเดียวกันหรือต่างชนิดกัน เพื่อรักษาตำแหน่งในสนามและพื้นที่ทางสังคมและเพื่อขยายอำนาจเชิงสัญลักษณ์ให้กว้างออกไปทั่วสนาม และหรือเพื่อให้ได้มีตำแหน่งในสนามและในพื้นที่ทางสังคมอื่น ๆ เพื่อให้ได้มาและใช้ซึ่งทุนนั้นอย่างชอบธรรม ด้วยการได้รับการยอมรับจากสังคมพิธีแต่งงานจึงเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่สำคัญของการแสดงออกถึงการรวบรวมทุนและการขยายทุนอย่างแนบเนียน ที่สังคมไม่อาจปฏิเสธได้

การจัดงานแต่งงานสำหรับผู้ที่มีทุนมากและหลายชนิด และหรือต้องการให้ได้รับการยอมรับอย่างชอบธรรมจากสังคม การจัดงานที่ยิ่งใหญ่เพื่อแสดงออกถึงทุนที่ทั้งสองฝ่ายและสองครอบครัวครอบครองจึงเป็นสิ่งจำเป็น ดังเช่นกรณีของการแต่งงานระหว่งนักธุรกิจกับนักธุรกิจ นักธุรกิจกับนักการเมือง ดารา/นักแสดงกับนักธุรกิจ หรือดารา/นักแสดงกับนักการเมือง การแต่งงานระหว่างผู้ที่มีชื่อเสียงในทางใดทางหนึ่ง แสดงให้เห็นถึงการมีตำแหน่งแห่งที่ในสนาม โดยการมีตำแหน่งในสนามและพื้นที่ทางสังคมได้ จำเป็นจะต้องมีทุนเพื่อแสดงถึงศักยภาพในการ

ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ในสนาม ในอดีตเรามักจะเห็นแต่การแต่งงานระหว่างนักการเมืองกับนักการเมือง นักธุรกิจกับนักธุรกิจ หรือนักการเมืองกับนักธุรกิจเพื่อเสริมกันและกัน และทำให้กลายเป็นตระกูลนักการเมืองที่ยิ่งใหญ่ หรือตระกูลนักธุรกิจที่ยิ่งใหญ่ แต่ปัจจุบันเราจะเห็นดารา/นักแสดงแต่งงานกับนักการเมืองและนักธุรกิจมายิ่งขึ้น นั่นเพราะสนามของวงการบันเทิง เป็นพื้นที่ที่ประกอบไปด้วยทุนสัญลักษณ์ ผ่านการทำงานของสื่อมวลชน ประกอบกับการทำงานของสื่อมวลชนที่ปัจจุบันมีอยู่มากมาย หลากหลาย และนำเสนอข่าวอย่างรวดเร็ว หากมีการแต่งงานของบุคคลในครอบครัวใดที่มีทุนปริมาณมาก เช่นระหว่างครอบครัวนักการเมืองกับนักธุรกิจ สื่อการเมืองและสื่อธุรกิจรวมทั้งสื่อสังคมก็จะนำเสนอข่าวอย่างละเอียดถึงประวัติความเป็นมา ความมั่งคั่งในทุนที่แต่ละครอบครัวครอบครอง ความใหญ่โตของพิธีการ สิ่งแสดงถึงความมั่งคั่งของสองครอบครัวในพิธีการ ทุนทางสังคมของแต่ละครอบครัว และการมีตำแหน่งในสนามของคู่บ่าวสาว และครอบครัวของคู่บ่าวสาว การให้รายละเอียดถึงประธานพิธีฝ่ายชายและฝ่ายหญิง ผู้ใหญ่ที่มาทำการสู้ออ ผู้เข้ามาร่วมงาน จำนวนผู้เข้าร่วมงาน เป็นต้น

สิ่งเหล่านี้ทำให้สังคมได้รับทราบข้อมูล การครอบครองทุนต่าง ๆ ของคู่บ่าวสาวและของสองครอบครัวและโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้วยความรวดเร็วของการนำเสนอของสื่อปัจจุบัน ผู้รับข่าวสารก็จะได้รับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ที่เข้ามาทำข่าวพร้อม ๆ กันหรือในเวลาไล่เลี่ยกัน ที่ก็จะยิ่งทำให้ความยิ่งใหญ่ของการจัดงานแต่งงานนั้น ๆ มากขึ้นไปกว่าเดิมหลายเท่าตัว เพราะสื่อต่าง ๆ ล้วนให้ความสำคัญกับผู้มีตำแหน่งทางสังคม โดยเฉพาะดารานักแสดงที่คนทั่วไปจะรู้จักกันเป็นอย่างดีอยู่แล้วโดยไม่ต้องอธิบาย

การวิเคราะห์การแต่งงานด้วยมโนทัศน์ทุนและยุทธศาสตร์เช่นนี้ อาจยังเป็นเรื่องที่ย่อนไหว ในความรู้สึกของผู้ที่ถุกวิเคราะห์ เพราะผู้คนจะมีเสรีภาพในการเลือกคู่ครองและเชื่อว่าพื้นฐานของการแต่งงานคือความรัก ที่เป็นเรื่องของความรู้สึกของคนสองคนเท่านั้น จะมีก็เพียงการตั้งข้อสังเกตพร้อมกันนั้นก็ยินดีด้วยกับคู่บ่าวสาว ดังเช่นที่ประชาชนหลายคนเริ่มตั้งข้อสังเกตถึงการแต่งงานของดารา/นักแสดงที่ในปัจจุบันแต่งงานกับนักธุรกิจมากขึ้นจนน่าแปลกใจ ประกอบกับการจัดงานแต่งงานยังต้องจัดให้ยิ่งใหญ่กว่าคู่อื่น ๆ ที่ผ่านมา โดยเฉพาะหากดารานักแสดงคนนั้นอยู่ในตำแหน่งเบอร์หนึ่งของนางเอกหรือพระเอกวงการบันเทิงไทย แต่

ก็จะยินดีกับคู่บ่าวสาวและก็มองว่าเป็นคู่กึ่งทองใบหยก

อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์การแต่งงานเป็นปฏิบัติการของยุทธศาสตร์ที่ทำงานอยู่โดยที่เราอาจรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว คิดคำนวณแล้วหรือไม่ได้คิดคำนวณก็ได้ อันเนื่องจากการที่ปัจเจกบุคคลในฐานะตัวแสดงที่อยู่ในสังคม มีตำแหน่งในสนาม และในพื้นที่ทางสังคม มีทุนต่าง ๆ ที่ต้องรักษาและเพิ่มพูน ฉะนั้นจะตัดสินใจเลือกคู่ครองในการแต่งงานจึงไม่อาจอธิบายถึงเงื่อนไขและปัจจัยได้อย่างชัดเจนและเป็นเหตุเป็นผล ยุทธศาสตร์การแต่งงานจึงเป็นเรื่องที่อยู่ภายในโครงสร้างชนชั้น และในฮาบิตุสของปัจเจกบุคคล ทั้งนี้หากจะอธิบายแบบไทย ๆ ปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์นี้สามารถทำความเข้าใจได้อย่างง่าย ๆ ด้วย คำว่า 'คู่ควร' 'เหมาะสม' ที่คนทั่วไปจะตัดสินใจแต่งงานกับคนที่คู่ควร เหมาะสม หรือหากผู้ที่เชื่อในเรื่องบุญกรรม ก็คือ บุญเสมอกัน หรือก็คือ มีทุนเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน ประโยชน์ที่คู่สมรสได้คือการเสริมทุนที่ตนเองไม่มี และเป็นการแผ้วทางในอีกสนามเพื่อให้ตนเองได้เข้าไปสนามของอีกฝ่ายอย่างชอบธรรม การที่เราเห็นการแต่งงานระหว่างดารานักแสดงกับนักธุรกิจที่เพิ่มมากขึ้น อาจดูคล้ายการเลียนแบบ แต่หากพิจารณาและวิเคราะห์ด้วยทุนและยุทธศาสตร์ การมองเห็นประโยชน์ที่ต่างฝ่ายจะได้รับจากคู่ที่แต่งงานก่อนหน้า รวมถึงการเปรียบเทียบคู่ที่ไม่ใช่ดารานักแสดงกับนักธุรกิจ อาจเป็นสิ่งที่อยู่ภายในความคิด อันนำไปสู่การคิดคำนวณอย่างตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ เพื่อให้ต่างฝ่ายต่างพาดตัวเองเข้าใกล้กันและกัน และนำไปสู่ศบหาดูใจ และการแต่งงานในที่สุด

บรรณานุกรม

- คมชัดลึกออนไลน์. (2552, 5 สิงหาคม). **'น้ำผึ้ง-ฟลุค'รักนี้ชั่วนิรันดร์**. วันที่ค้นข้อมูล 15 มิถุนายน 2556, เข้าถึงได้จาก <http://www.komchadluek.net/detail/20090805/23090น้ำผึ้งฟลุครักนี้ชั่วนิรันดร์.html>.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2557, 2 ธันวาคม). **อภิมหางานวิวาห์แห่งทศวรรษ!! ลูกสาวเจ้าสัวซีพียิ่งใหญ่ลงการดูเจเพนียาย**. วันที่ค้นข้อมูล 7 มีนาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.thairath.co.th/content/466633>.
- เบญญาภา (จักรพันธ์) ไกรฤกษ์. (2558). **แลวังหลังตำหนัก**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. (2558, 20 พฤษภาคม). **'เปิดทำเนียบ "สะใภ้ไฮโซ" "ซินเดอเรลล่า" ในชีวิตจริง'**. วันที่ค้นข้อมูล 6 มิถุนายน 2558, เข้าถึงได้จาก http://m.prachachat.net/news_detail.php?new_sid=1432112774.
- ผู้จัดการออนไลน์ (2552, 8 มกราคม). **หมั้น 100 ล้าน ลูกชาย ประวิทย์ มาลีนนท์ ดารา-ผู้จัดการร่วมงานเพียบ**. วันที่ค้นข้อมูล 15 มิถุนายน 2556, เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/Entertainment/ViewNews.aspx?NewsID=9520000001879>.
- _____. (2553, 4 มกราคม). **สุดยอด อภิมหาวิวาห์เด่นแห่งปี 2009**. วันที่ค้นข้อมูล 15 มิถุนายน 2556, เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/CelebOnline/ViewNews.aspx?NewsID=9530000000172>.
- รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข. (2550). **ชนชั้นนำในการเมืองไทยปัจจุบัน: การศึกษากระบวนการผลิตซ้ำตามแนวปีแอร์ บูร์ดิเอด**. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2557). "มโนทัศน์ชนชั้นและทุนของปีแอร์ บูร์ดิเอด", ใน **วารสารเศรษฐศาสตร์การเมืองบูรพา**. 2(1), หน้า 36-41.
- Forbes Thailand (2557, 6 พฤศจิกายน). **วิวาห์แห่งปี 'ลูกสาวเจ้าสัวซีพี'ควง 'ดร.เชลตอน' สร้างเทพนิยายหวาน**. วันที่ค้นข้อมูล 4 ธันวาคม 2557, เข้าถึงได้จาก http://www.forbesthailand.com/article_detail.php?article_id=189.

- Kapook. (2558, 21 พฤศจิกายน). **งานแต่งเอมมี มรกต ไฮโซเจมส์ ชมชัด ๆ ภาพแหวนหมั้นเพชรเม็ดเบิ่งสุด ๆ**. วันที่ค้นข้อมูล 29 พฤศจิกายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://wedding.kapook.com/งานแต่งดารา-134877.html>.
- _____. (2558, 23 พฤศจิกายน). **ของชำร่วยงานแต่ง เอมมี มรกต ไฮโซเจมส์ งามอลัง เลอค่ามาก**. วันที่ค้นข้อมูล 29 พฤศจิกายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://wedding.kapook.com/งานแต่งดารา-135019.html>.
- _____. (2558, 27 พฤศจิกายน). **รวมภาพงานฉลองแต่งงาน เอมมี ไฮโซเจมส์ สุดอลังการงานสร้าง**. วันที่ค้นข้อมูล 29 พฤศจิกายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://wedding.kapook.com/งานแต่งดารา-135456.html>.
- Matichon Online. (2557, 10 พฤศจิกายน). **"อภิมาเวดดิ้ง"! งานแต่งงานเจ้าสาวเจ้าสัว"ธนิษฐ์" วิวาห์กับ "ดร.เชลล์ดอน" อยากรู้ไหม? ใครปธ.ในพิธี**. วันที่ค้นข้อมูล 4 ธันวาคม 2557, เข้าถึงได้จาก http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1415630570.
- Oknation. (2557, 29 พฤศจิกายน). **พลเอกประยุทธ์-นางสาวยิ่งลักษณ์ และ อภิสสิทธิ์โคจรมาพบกันครั้งแรก**. วันที่ค้นข้อมูล 4 ธันวาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://www.oknation.net/blog/buzz/2014/11/29/entry-2>.
- S NEWS. (2552, 4 มกราคม). **4.5 โขไซตี้ - ไฮโซ...ไฮโซ...ตั้งท้ายปีหนู**. วันที่ค้นข้อมูล 15 มิถุนายน 2556, เข้าถึงได้จาก <http://news.sanook.com/117431/>.
- _____. (2558, 6 พฤษภาคม ก). **งานแต่งชมพู นี้ออลังการขบวนขันหมากรถเบนซ์ 15 คัน**. วันที่ค้นข้อมูล 7 กรกฎาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://women.sanook.com/37261/>.
- _____. (2558, 6 พฤษภาคม ข). **งานแต่งชมพู อารยา นี้อวด วิศรุต สิ้นสุด 108 ล้าน**. วันที่ค้นข้อมูล 7 กรกฎาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://news.sanook.com/1791206/>.
- _____. (2558, 11 พฤษภาคม). **ชมชัด ๆ 3 ชุด 10 ล้าน! ชุดแต่งงานชมพู อารยา สวย อลังการเวอร์**. วันที่ค้นข้อมูล 7 กรกฎาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://women.sanook.com/37261/>.

- Selfiprint. (2558, 4 มกราคม). **เบื้องหลังการเตรียมงานพิมพ์รูปที่ระลึกในงานแต่งงานสุดยิ่งใหญ่แห่งปี 2014 ของลูกสาวเจ้าสัว (ซีพี)**. วันที่ค้นข้อมูล 10 ธันวาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.selfiprint.com/author/admin/page/2/>.
- TLS News. (2557, 29 พฤศจิกายน). **ซูมชัด ๆ ชุดแต่งงานสุดอลังการของเอมมี มรกต**. วันที่ค้นข้อมูล 29 พฤศจิกายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://news.tlcthai.com/entertainment/650380.html>.
- _____. (2558, 11 พฤศจิกายน). **มาแล้วจ้า!! การ์ดงานแต่งและแฟชั่นเวดดิ้งเอมมี-ไฮโซเจมส์**. วันที่ค้นข้อมูล 29 พฤศจิกายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://news.tlcthai.com/entertainment/649585.html>.
- _____. (2558, 16 พฤศจิกายน). **แฟชั่นชุดแต่งงานเอมมี มรกต หวานหยดไฮโซเจมส์ ณ ฝรั่งเศส**. วันที่ค้นข้อมูล 29 พฤศจิกายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://news.tlcthai.com/entertainment/648410.html>.
- Who?. (ม.ป.ป.). **งานหมั้น 100 ล้าน อลังการยิ่งเรียกพี**. วันที่ค้นข้อมูล 15 มิถุนายน 2556, เข้าถึงได้จาก http://vluckmedia.com/socialnews_content_detail.php?t=events&t1=social&id=81.
- Bourdieu, P. (1976). 'Marriage Strategies as Strategies of Social Reproduction' in Forster, R. and Ranum, O. (eds). *Family and Society*. Baltimore: MD.
- Fontaine, L. and Schlumbohm, J. (eds). (2000). *International Review of Social History, Supplement 8: Household Strategies for Survival 1600-2000: Fission, Faction and Cooperation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Grenfell, M. (ed). (2008). *Pierre Bourdieu: Key Concepts*. Stocksfield: Acumen Publishing Limited.
- Reed-Danahay, D. (2005). *Locating Bourdieu*. Bloomington: Indiana University Press.
- Swartz, D. (1997). *Culture and Power: The Sociology of Pierre Bourdieu*. Chicago: The University of Chicago.